

Pálóczi Horváth Ádám

A sorsával meg nem elégedett

Mások azért búsok s nyomorultak,
Hogy magános életre szorultak;
Az igaz: hogy nehéz is,
És nem édes a méz is
Ha csak magad érzed.
Természeti törvény szerint mégyen,
Hogy az ember társalkodó légyen,
Egy törzsökből eredtünk,
Egy köz Atyától lettünk,
Köz tehát az élet.
Mások azon sírnak és könyveznek,
Hogy velek a társok nem egyeznek;
Ha a víg, mord s vénekkel,
Bőkezű fősvényekkel
Él egy társaságban.
S ez nyavaját ezen okok szűlik,
Hogy némelyek nagyobbra becsülik
A mord magánosságot
Mint a víg társaságot
Ez kevert világban.
Másnak az fáj, és azt nehezteli,
Hogy a társaság gonddal terheli,
Lót, fut, s barom módjára
Nagy igát vesz magára,
Csak a társaságért.
Ha a Társaság oly grádusába
Ugrik csak születve vagy vaktába;
Hogy rangját megtartani
Nem tudja, ha izzanni
Restell az árnyékért. – –

Oh! hány ezer boldogabb van nálom?

Ha társaimat rendre vizsgálom;

Ritka ez három bajjal,

Némán mégis nagy zajjal

Így küszködni mint én.

A társalkodásban kevés részem,

S csak alig van akkor mikor érzem

Egynehány jóbarátom

Eszteendőbe ha látom

Egyszer időm lévén.

Csak azokat értem, kiknek szívek,

Egyenetlen sorsban is oly hívek,

Mint a nagy Társaságnak

Vagy ez kevert világnak

Közös grádusában.

Akikkel ellenben míg aggódok,

Néha társalkodni volna módok:

Külömböz természetek,

Vagy ha nem, nem léphetek

Rangoknak polcára.

Ki fősvény, ki mord, ki kevély lélek,

Ki nem oly híven él mint én élek:

Hiteget, csal, színt mutat,

Józsefnek keres kutat

Az ebéd vivésért.

Hogy pedig én azon törekedjem,

Hogy vagy az ebekkel veszekedjem;

Vagy hogy megismerhessem,

Hogy mikor kacsint a szem,

Szeret-e vagy kísért?

Így, vagy igaz jó társ alig lések,

Vagy indulatimból csúfot tések,

S gyanút szerzek magamnak,

Hogy legjobb barátomnak

Se lehessen hinni.

Viszketeges elmém tudósokkal,

Nemes vérem nálam nagyobbakkal,

Sorsom alacsonyokkal,

Friss erem nyájiosokkal

Szeretne társ lenni.

De a társok együtt nem egyeznek,

S ha egyikért jobban megjegyeznek,

Hogy keressem kedveket?

S ezzel is több terheket

Vegyek-e fejemre?

Pedig úgy is elég nehéz nékem

Úgy ülni hogy magam tartsam székem,
Reggel ölni magamat,
Hogy majd nyúgodalmamat
Megléljem estvére.
Ne tegyem-e hát magam marhával
Öszve, s ne eposszem nagy munkával?
Úgyde remény! a lélek,
Hogyha több gonddal élek
Több nyugalmat várok.
Szerencsémét elmém elhaladta,
Földet kapál hát Timon – alatta
Tán vaktába megleli
Amivel felemeli
Földre görbült vállát.
Sok izzadozás közt pihegtembe
Sohajtvá néhánykor jut eszembe
Mely boldogok lehetnek,
Akik készre születnek,
S seggen ülve élnek!
De – hiszen vagyon terhe mindennek;
S hát az én panaszim mire mennek?
Terhemet csak viselem,
Sok cserélne énvelem
Kit boldognak vélnek.